

Melléklet a **Restart** című könyvhöz

1. Képelemzés: Milyen információkat ad a kép?
Milyen személyiséget gondoltok a kapucni alá?

2. Szövegrészletek a 3. szemponthoz

a)

Felraktam a fejemre a fülhallgatóm, elindítottam a tutorialt, és feltárult előttem egy félhomályos világ: egy tágas, fáklyákkal bevilágított barlang.

Rögtön megtörtént. Nehéz elmagyarázni: a háttérben halkan morajló zene, a fáklyák sejtelmes fénye és az előttem megnyíló, nagy tér – mintha a szobámmal együtt beszippantott volna az a világ. És én ott voltam a kellős közepén.

b)

És megint ott voltam a szobámban. Arra eszméltem, hogy az orrom szinte hozzáér a monitorhoz. Kiegyenesedtem, és hátradőltem a székekben. Zúgott a fülem. Még most is reszkettem a hidegtől, ami a hídon állva átjárt. Az izmaid megfeszültek, és még éreztem a gyomromban a detonáció utolsó rezgéseit.

Wow.

Tudtam, hogy nem igazi, de egy kicsit el is hittem. Még soha nem éltem át ilyet. Pedig már elég sok játékot ismertem. És ezek még csak az alapok voltak – milyen lehet a küzdelem az igazi arénában? Talán meg lehet érteni. Talán nem. Én nem tudok mást, mint hogy elmesélem, hogyan történt, és hogy mi járt közben a fejemben. Mert ez is hozzátartozott az új életemhez. Sőt, ez maga volt az új életem Utrechtben, az új életem a Riftben.

c)

Vagyis: Jonas Utrechtben biciklizett a tesójával, de a fejében Sanoj volt, és kínzóan erős vágyat érzett, hogy játsszon, és hogy ők ketten egyé válhassanak – egy hétvége a behúzott függönyök mögött, a stand-by üzemmódra állított világban.

Amióta belekezdtem ebbe a történetbe, amit próbálok a lehető legőszintébben elmesélni, azóta azon gondolkodom, hogy volt-e olyan pillanat, amire rámondhatom: itt romlott el, itt gabalyodtam végleg bele. Tudom, hogy ha volt is ilyen pillanat, akkor még sok ilyen jött utána, de talán itt lett visszafordíthatatlan. Most is látom magamat: ülök a szobámban, rend van és tisztaság, üres a vasárnap, csendes a ház. Az íróasztalomon halomba gyűltek a tennivalók, az iskolai feladatok, amikbe még bele sem kezdtem, pedig már rég be kellett volna fejeznem az összeset. Le voltam maradva, de hát úgysem lehet mindent behozni egy ilyen szürke vasárnap, aminek a fele ráadásul már el is telt. És egyébként is: még szinte el sem kezdődött a szünet.

Felálltam az ágyról, és leültem az íróasztalomhoz. Ránéztem a nagy halom könyvre, és megdörzsöltem a szemem. Kinyitottam a laptopom. Talán ez az a pont, ahol még megmenekülhettem volna. De én felmentem a Steamre, és felraktam a fülhallgatómat.

d)

Már nem először fordul elő: úgy mesélek a Riftről, mintha tényleg ott lettem volna. És még bőven lesz ilyen, mert ezek a pillanatok egyre fontosabbak lettek. Nem hiába ültem ott kiugró szívvel a first blood tapasztalat után. Egy átlagos gamer hagyta volna a francba ezt a hülye játékot, amiben öt perc alatt kinyírják. De engem nem zavart, egyáltalán nem. Mindenből, ami történt, tanultam valamit. Milyen messzire lehet menni az erdőben egyedül. Mikor nagy a csönd, és mikor túl nagy, mikor kószálok túl messzire a védelemtől. És főleg: hogy milyen sokat számít a másokkal való együttműködés. Ezt különösen a ranked championok tudták jól, azok a játékosok, akik elérték a harmincadik szintet, és a bajnokságokban is részt vehettek.

Nekem még bőven akadt tennivalóm addig. És akartam, hogy sikerüljön, a kudarc miatt talán még jobban, mint valaha.

Vagyis azon a mindent eldöntő/jelentéktelen vasárnapon (a nem kívánt rész törlendő), amikor

félretettem a házi feladataim, fontos lépést tettem a Riftben. Világos lett a cél: eljutni a 30-as szintig, hogy ranked módban játszhaszak, és csinálhaszak egy csapatot Björnrel. Ezenkívül volt még néhány csöppet sem érdektelen célom azon az őszön.

e)

Ha a társadalmi elvárásoknak akartam volna megfelelni, azt mondtam volna, hogy tanultam, és néha lejátszottam egy-egy csatát. De az igazság az, hogy csak akkor tanultam, amikor a szüleim vagy Else a közelben voltak. Különben csak a Rifttel foglalkoztam. De úgy gondoltam, hogy ez a tökéletes kombináció.

Ahogy közeledett az év vége, egyre közelebb kerültem a 30-as szinthez. Sanoj érett, komoly harcos lett. Csak úgy ömlött az XP, és egyike upgrade-et csináltam a másik után.

De ahogy közeledett az év vége, a könyvhalom is egyre magasabbra tornyosult. A látszat kedvéért néha úgy tettem, mintha néhányukkal már végeztem volna, de az igazság az, hogy a szünet közepén még azt sem tudtam, hol kéne kezdenem.

Tudtam, hogy karácsonykor nemigen nyithatom ki a laptopom a családi cécók miatt. Így a szenteste előtti éjszakára fontos célt tűztem ki magam elé: elérni a 25-ös szintet, amivel már csak 5 fog hiányozni a 30-ig.

f)

Karácsony napjaiban párszor sikerült kislisszolni a kötelező programokról, és leülni a laptopom elé, de kétszer fordult elő, hogy félbe kellett szakítanom egy csatát a szociális teendőim miatt. Ez rettenetesen felbosszantott.

Megnyílt a kapu a Rift felé, és a szobámból fáklyafénybe burkolózó barlang lett, ahol egyedül én uraltam minden tettemet.

És már nem Jonas voltam, hanem Sanoj.

g)

Az április a rejtőzködés és a reflektorfénybe kerülés hónapja volt. Egyre inkább két életet éltem. Amikor Sophie írt valami ilyesmit, hogy:

Sophie: Mindjárt elalszom, olyan unalmas ez az óra. Te hogy vagy?

Én általában már órák óta a laptopom előtt ültem reggeli nélkül, behúzott függönyök mögött, és még egyszer sem hagytam el a szobámat, és próbáltam elfelejteni, hogy már délután egy óra van.

Jonas: Kitartás! Minden OK, épp egy beadandót írok, jól vagyok.

Ezt mondtam mindig a lakótársaimnak is, hiszen egyedül ők tudták, hogy milyen gyakran van zárva a szobám ajtaja, és hogy milyen ritkán hatol be oda a nappali fény. Össze kell állítanom egy óriási portfóliót, rengeteget olvasok hozzá, és egyfolytában jegyzetek, azért zárkózom be, magyaráztam. Bakker. Ha egyszer is benéztek volna.

És amikor Sophie megírta, hogy végzett, és megkérdezte, van-e kedvem lazítani egy kicsit, két lehetőségem volt.

Pontosabban eleinte csak egy: lelkesen igent mondtam, majd mint egy eszelős, próbáltam nyilvánosan vállalható állapotba hozni magam, felöltöztem, betömtem a számba valami kaját, és úgy tettem, mint aki tanult. Mindezt olykor tíz perc alatt. Tíz perc választotta el a zombit, aki az egérhez ragadt kézzel klikkelget éjjel-nappal, és Jonast, aki próbált úgy tenni és úgy kinézni, mintha friss és fitt: normális ember lenne.

Idővel aztán lett egy második opció is. Sosem gondoltam volna, hogy valaha ehhez a lehetőséghez fogok folyamodni. De én magam döntöttem így, amikor azt választottam, hogy nemet mondom, lemondok a találkozónkat, csukva tartom az ajtóm, elrejtőzöm. Hogy kitalálok valami kifogást, hogy Sophie ne láthasson. Először rettenetesen éreztem magam, tudtam, hogy hazug disznó vagyok, és a legközelebbi randikon alig mertem Sophie-ra nézni. A második ilyen alkalommal is rengeteget tipródtam, viszont harmadszorra már szinte magától értetődőnek tűnt, hogy nemet

mondok.

Egy idő után már állandóan ott volt a második opció is. Sosem gondoltam volna, hogy valaha menekülni fogok ebből a helyzetből. Mégis megtörtént. Elrejtőztem. Sophie, a lakótársaim és egyre több ember elől.

Persze volt egy része az életemnek, ahol nem rejtőztem el. Sőt.

h)

Ránéztem a jobb kezemre. Reszketett. De nem mindig. Ha rátettem az egérre, a remegés alábbhagyott.

i)

– Mi történt? Kirúgtak otthonról?

– Én jöttem el. Elegem van.

– Miből?

Legyintettem.

– Mindegy is. Arra gondoltam, hogy dumálunk, iszunk egy sört, és közben kicsit feltornászom magam a ranglistán, hogy megint játszhaszak a bajnokságban. Meséltem, nem? Ha most nem...

– Haver. – Björn a vállamra tette mindkét kezét. – Ezt ismerem. Mintha csak magamat hallanám nem is olyan rég. Teljesen elvesztettem a kontrollt. Le kellett állnom. Neked is le kéne állnod. Leráztam magamról a kezét.

– Már te is kezded?

– Gondolhattam volna – rázta a fejét. – Nagyon sajnálom, haver. Meg kellett volna látogatnom téged. Jól otthagytalak a szarban.

És nem tudom, miért, talán azért, mert számomra váratlanul, először mondta valaki, hogy sajnálja, de a táskám hirtelen ólomnehéz lett. Le kellett ülnöm a szülei kerítésére, jártányi erőm sem volt.

j)

– Most az óceán közepén lebegek, és túl messzire sodródtam mindentől ahhoz, hogy bárhova is visszamehessek. Szinte büszke voltam magamra, hogy ezt így szavakba tudtam önteni. De Björn ázott fejjel, üveges tekintettel bámult vissza rám.

– Már megint kezdted ezt az ócska dumát? Mit szívtál, kicsi fiam? – Jó erősen a vállamra ütött, tényleg fáj.

– Hé! – kiáltottam.

– Na! Legyél már normális, drama queen!

Vissza akartam ütni, de lefogta a kezem.

– Tudod, mit kéne csinálnod?

– Na?

– Gyere le arról a játékról.

Hirtelen elgyengültem, és megráztam a fejem.

– Azt nem tudom megcsinálni. – Kimondtam. – Nem megy.

Björn bólintott.

k)

– Ördögi kör – magyarázta. – Először csak játszom. És minél többet játszom, annál jobban jön a flow, annál jobban elfeledkezem a valódi énemről, és eggyé válok a játékbeli karakteremmel. Az ő világa az én világom. És akármennyit játszom, mindig lehet még többet is. Semmi sem elég. Egész éjjel játszom, és másnap persze olyan vagyok, mint a mosogatórongy. És mivel olyan vagyok, mint a mosogatórongy, semmit sem csinálok meg abból, amit korábban elhatároztam. Emiatt persze még rosszabbul érzem magam. Aztán inkább feladom, és a maradék időt a játékra fordítom. És

pillanatok alatt este lesz megint – vonta meg a vállát. – A kör bezárult.

A legközhelyesebb történet, gondoltam. Így én is el tudnám mondani a magamét. És amikor ez jutott eszembe, hirtelen torkig voltam az egészszel. Néztem az alkonyodó tájat az ablakon át.

Megláttam a saját elmosódott, torz tükörképemet az üvegen. Levegőre volt szükségem.

Ki kell mennem. Felálltam, kimentem a teremből, végig a folyosón, ki a szabadba. Egy pillanatra mintha apát láttam volna ott, ahol utánam nézett. Egy pillanatra Sophiet láttam egy nem létező padon. Egy pillanatra Björnt láttam egy tengerparti sziklán, de a tenger nem volt sehol, és a legjobb barátom se, a szüleim se, a lakótársaim se, és az a lány se, aki megcsókolt a jégen azon az évszázadokkal ezelőtti télen.

l)

– Olyasmiről kell itt beszélnem, amiről senkivel nem szeretnék. Főleg egy ilyen rakás reménytelen lúzerrel. Mert azok vagyunk, reménytelenek, velem együtt. Játsszom és játszom, és nem is akarom abbahagyni, de muszáj. Meg kell változnom, fel kell nőnem. Ha beleőrülök is. És arra gondolok: bazmeg, van itt valami, amiben jó vagyok, csinálom és kész. Bezárom az ajtóm, és tovább játszom, egyszerűen mert jó vagyok benne, és egyre jobb leszek. Közben persze tudom, hogy semmi értelme az egésznek, és hogy egy ördögi körben vagyok. És egyre rosszabbul vagyok a gondolattól, mert nem olyan vagyok, mint amilyennek mások szeretnék. És nem akarom, hogy mások ezt lássák, hogy így lássanak, érted?

Mélyet lélegeztem. Fájt. Martijn végre befogta a száját, és csak nézett rám. Halottam a tücsköket. Mereven bámultam a látóhatár szélén lassan elhalványuló vörös fényeket. Végtelennek tűnt a távolság.

– És hirtelen reggel lesz. És a világosban megint a monitor előtt ülök, és azon gondolkodom: hogy fogok ma is úgy tenni, mint aki nem vall kudarcot mindenben? Nemcsak egy dologban, nemcsak a barátságban vagy a suliban vagy Sophie-nál, hanem mindenben. Kudarc, kudarc, kudarc a való életben, de igazából a játékban is. Mert mindig lehetnék jobb is. Veszíthetnék kevesebbet, állhatnék még feljebb a ranglistában, de persze soha nem sikerül teljesen, sosem elég jó. Nincs idő semmire, és előttem van még egy nap, amit két óra alvással kell átvészelnem a félöntudat ködös felhőjében. Csak nehogy észrevegyenek valamit, csak ne látszódjon semmi rajtam, és mindig arra gondolok: „Majd holnap, holnap mindent megcsinálók.”

Besötétedett. A hátammal a kerítés egyik oszlopának támaszkodtam. Az út, aminek a szélén ültünk, elhagyatott volt. Oldalra néztem. Martijn még mindig ott ült. Bólintott.

– Mindenkinek csalódást okoztam. Az kevésbé érdekel, hogy tönkreteszem magamat. Végül is az ember mindig ugyanabban a testben ébred fel reggel. De nekem semmi okom nincs arra, hogy ennyire átadjam magam a játéknak. Nem vagyok képtelen a szociális kapcsolatokra, nem vagyok szánalmasan ronda, és vannak barátaim. Vagyis akkor nem még százszor reménytelenebb, hogy pont én vagyok itt? Én egyszerűen feladtam, mert egy rakás szerencsétlenség vagyok. Egy elkényeztetett barom. Körülöttem mindenki harcolni akar, én meg titokban tovább csinálom azt, amivel csalódást okozok nekik. Azt hiszem, hogy én is tudok harcolni, de igazából csak a fantáziámban. Csak amikor Sanoj vagyok.

m)

Játékfüggő vagyok? Vagy az voltam, és most már vége? Nem játszom a Rifttel. De ma, amikor már hányingerem lett attól, hogy a jövőmről gondolkodjam, hogy főiskolák honlapjait nézegessem, hogy összegyűjtsem az összes nyílt nap adatait, satöbbi, satöbbi, mindent bezártam, felraktam a headsetem, és megkerestem Plakka streamjét. Tudtam, hogy lesz egy fontos versenye a világbajnokságban. Élőben követtem. Behúzott függönyök mögött, természetesen, különben sehogy se nézett volna ki a kép. És Sanoj profilja ugyan nem aktív, de nem is töröltem le.

És ha függő vagyok, akkor most lejtöttem a szerről? Egy alkohol- vagy drogfüggő bemeleg az elvonóra, és utána, ha vigyázni akar magára, kerüli a szert. Semmi alkohol, semmi drog.

De semmi játék: lehetséges ez? Számítógépet nem lehet nem használni. Annyi minden van, ami miatt szükségem van a laptopomra, nem tudok nélküle élni. Persze dönthetek úgy, hogy eltüntetek róla minden játékot, vagy szükség esetén megkérhetek valakit, hogy telepítsen rá egy olyan szoftvert, ami blokkolja a játékokat. De mit oldanék meg ezzel?